

EUROPEJSKI SEMESTR – ZESTAWIENIE INFORMACJI TEMATYCZNYCH

ROZWIĄZANIE PROBLEMU NIERÓWNOŚCI

1. WPROWADZENIE

Na przestrzeni ostatnich lat wzrosła waga problemu nierówności. Kryzys gospodarczy wywarł głęboki wpływ w Europie, niwelując lata konwergencji pod względem warunków życia i wywierając znaczną presję na systemy zabezpieczenia społecznego. W większości państw członkowskich pogłębił się problem nierówności, co budzi obawy zarówno pod względem stabilności wzrostu gospodarczego, jak i spójności społecznej.

Istnieją również wątpliwości w kwestii, czy wzrost gospodarczy sprzyja włączeniu społecznemu. Dochód osiągany przez państwo, mierzony na podstawie PKB, rosnący szybciej niż dochody osiągane przez gospodarstwa domowe w tym państwie, oznacza, że wzrost gospodarczy nie sprzyja włączeniu społecznemu, a korzyści płynące z takiego wzrostu nie są odczuwalne przez wszystkie gospodarstwa domowe. Przykładowo istnieją dowody świadczące, że wzrost PKB odnotowany w ostatnich latach w Stanach Zjednoczonych przyniósł korzyści niemal wyłącznie gospodarstwom domowym o najwyższych dochodach¹.

W strategii „Europa 2020” główny nacisk położono na ograniczenie ubóstwa, jednak z wyzwaniem, jakim jest ograniczenie

zagrożenia ubóstwem, wiąże się debata na temat problemu nierówności².

Do kwestii nierówności dochodowych wyraźniej odniesiono się w Europejskim filarze praw socjalnych, przedstawionym przez Komisję Europejską w kwietniu 2017 r. Trzecia zasada filaru określa prawo do równych szans dla wszystkich. Spośród 14 głównych wskaźników w towarzyszącej tablicy wskaźników społecznych jeden bezpośrednio dotyczy nierówności dochodowych, a kilka kolejnych – obszarów polityki ściśle związanych ze zwalczaniem postępujących nierówności dochodowych i z zapewnieniem bardziej wyrównanych szans.

Celem tego dokumentu jest przedstawienie krótkiego przeglądu dwóch kluczowych wymiarów problemu nierówności w Unii Europejskiej – nierówności dochodowych i nierówności szans³. Niniejszy dokument ma następującą strukturę: sekcja 2 zawiera definicje, wskaźniki pomiarowe i przegląd obecnych wyzwań w UE, w sekcji 3 przedstawiono czynniki powodujące nierówności, a w sekcji 4 – instrumenty polityki, które państwa członkowskie mogą przyjąć, aby ograniczyć nierówności.

Dalsze informacje związane z tym obszarem polityki można znaleźć w zestawieniach informacji tematycznych dotyczących: *aktywnej polityki rynku pracy, adekwatności*

¹ Zob. Saez E. (2016) „Striking it Richer: The Evolution of Top Incomes in the United States”.

² Miarą ubóstwa jest odsetek osób mieszkających w gospodarstwach domowych, których dochód nie osiąga progu określonego na podstawie mediany dochodu gospodarstw domowych. Rozwiązanie problemu ubóstwa oznacza również ograniczenie nierówności dochodowych.

³ O ile nie wskazano inaczej, dane w niniejszym zestawieniu informacji dotyczą państw UE-28.

i stabilności świadczeń emerytalnych, zdrowia i systemu opieki zdrowotnej, umiejętności na rynku pracy, ubóstwa i włączenia społecznego, systemów podatkowych i administracji podatkowej, systemów ustalania wynagrodzenia.

2. DEFINIOWANIE I POMIAR NIERÓWNOŚCI

Problem nierówności ma charakter wielowymiarowy. Chociaż można by rozważać wiele różnych wymiarów nierówności, to jednak należy wyróżnić dwa kluczowe pojęcia: *nierówność wyników (dochód i majątek)* i *nierówność szans*⁴.

Nierówności dochodowe: kwestia ta dotyczy dystrybucji dochodów uzyskanych w danej gospodarce wśród ludności. Tego rodzaju nierówność zazwyczaj oblicza się na poziomie gospodarstwa domowego (tj. ujmując łącznie dochód wszystkich członków gospodarstwa domowego), ważonym liczbą członków gospodarstwa domowego i ich wiekiem⁵.

Nierówności majątkowe: w niektórych państwach, takich jak Austria, Holandia i Niemcy, pomimo braku szczególnie istotnych nierówności dochodowych ostatnimi laty rosną nierówności majątkowe⁶. Zasadniczo nierówność pod względem dystrybucji majątku jest wyższa niż w przypadku dystrybucji dochodu, co wynika z dziedziczenia i rosnących cen nieruchomości.

Nierówność szans: nierówności dochodowe stanowią miarę *wyników*, które stanowią wypadkową (i) szans, jakie dana osoba ma w momencie urodzenia, (ii) wyborów, jakich dokonuje w życiu, oraz (iii) szczęścia. O ile nierówność szans trudniej jest zmierzyć, to jednak zapewnienie równych *szans*

powodzenia dla poszczególnych osób stanowi cel polityki, w przypadku którego panuje wyraźniejsza zgoda co do potrzeby działania niż w przypadku celu polegającego na osiągnięciu równych wyników.

Nierówność szans może przyczyniać się do pogłębienia nierówności dochodowych i odwrotnie. Brak równych szans powoduje większe nierówności dochodowe ze względu na coraz większe zróżnicowanie potencjału pod względem umiejętności i zarobków wśród osób należących do kolejnego pokolenia, których sytuacja różni się już na starcie. Z drugiej strony, zbyt nierównomierna dystrybucja dochodów może skutkować mniej wyrównanymi szansami osób należących do kolejnego pokolenia, gdyż korzyści rodzinne wynikające z wyższych dochodów i większego majątku łatwiej przekazać kolejnemu pokoleniu. Ten efekt wzajemnego umacniania się świadczy o tym, jak istotną rolę odgrywa polityka w przełamaniu tego błędnego koła nierównych szans (zob. sekcja 4).

Powszechnie uważa się, że określony poziom nierówności może stanowić zachętę do inwestowania w kapitał ludzki, promowania mobilności i pobudzania innowacyjności. Idea zachęt gospodarczych – istotnych z punktu widzenia wzrostu gospodarczego – opiera się na możliwości osiągnięcia przez poszczególne osoby lepszych wyników dzięki ciężkiej pracy.

Zbyt duży poziom nierówności może jednak stanowić zagrożenie dla wzrostu gospodarczego. Dotyczy to w szczególności sytuacji, w której u podstaw nierówności leży pogłębiające się ubóstwo wśród osób o najniższych dochodach. Osoby o najniższych dochodach (lub majątku) nieposiadające zasobów, które mogłyby zainwestować w umiejętności i edukację, mogą nie być w stanie osiągnąć swojego pełnego potencjału, co jest niekorzystne z punktu widzenia ogólnego wzrostu gospodarczego. Ponadto redystrybucja dochodów może również przyczynić się do pobudzenia popytu w gospodarce, gdyż gospodarstwa domowe o niskich dochodach zwykle więcej wydają.

Nierówność również podważa sprawiedliwość społeczną. Zbyt wysoki poziom nierówności pod względem dystrybucji zasobów w danej gospodarce może zagrażać spójności społecznej i powszechnemu poczuciu przynależności. Oba te skutki mogą być szczególnie wyraźne, jeżeli wysokie poziomy nierówności wynikają z większej liczby osób żyjących w ubóstwie.

⁴ Kolejnym ważnym wymiarem nierówności jest zróżnicowanie sytuacji kobiet i mężczyzn. Problem ten został omówiony oddzielnie w zestawieniu informacji tematycznych dotyczących aktywności ekonomicznej kobiet.

⁵ Określa się to jako „skala ekwiwalentności”. Komisja korzysta ze „zmodyfikowanej skali ekwiwalentności OECD”, według której wagę 1 przypisuje się głowie rodziny, 0,5 – każdej kolejnej osobie dorosłej i 0,3 – każdemu dziecku.

⁶ W latach 2011–2014 w większości państw strefy euro odnotowano wzrost poziomu nierówności majątkowych mierzonego na podstawie współczynnika Giniego majątku netto.

Wśród takich osób problem deprivacji, bezdomności lub wykluczenia społecznego może być bardziej nasilony.

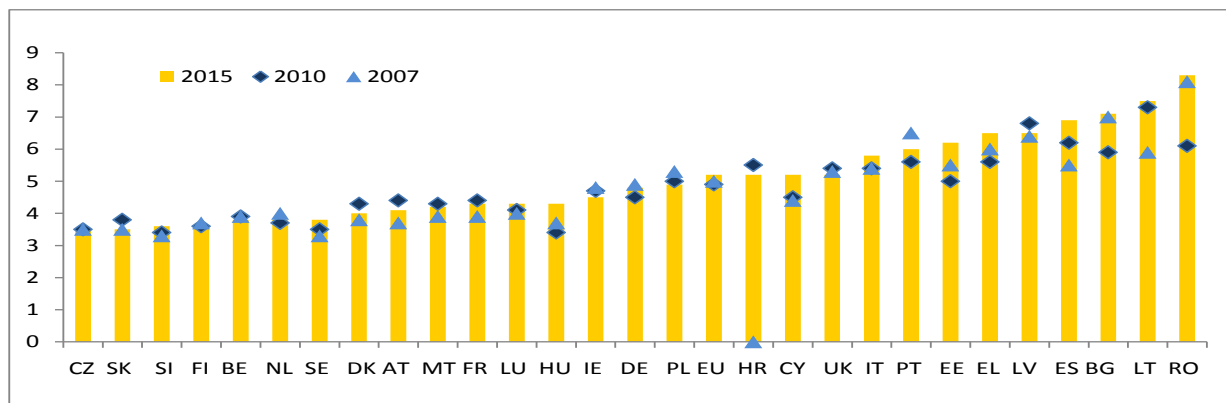
Pomiar nierówności

Nierówności dochodowe można mierzyć za pomocą różnych wskaźników. Do najczęściej wykorzystywanych wskaźników należą wskaźnik **nierówności rozkładu dochodów S80/S20** i **współczynnik Giniego**.

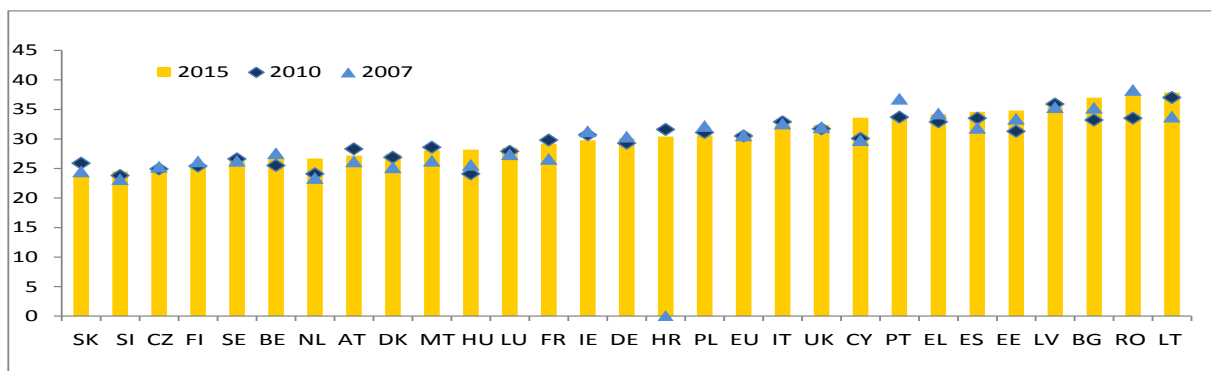
Za pomocą wskaźnika **nierówności rozkładu dochodów S80/S20** mierzy się roczny dochód osiągnięty przez 20% najbogatszych gospodarstw domowych w porównaniu z dochodami 20% najuboższych gospodarstw domowych. Jest to główny wskaźnik służący do pomiaru nierówności uwzględniony w tablicy wskaźników społecznych. I tak na przykład nierówność rozkładu dochodów S80/S20 na poziomie 5,0 oznacza, że roczny dochód 20% najbogatszych gospodarstw domowych pięciokrotnie przewyższa roczny dochód osiągnięty przez 20% najuboższych gospodarstw domowych.

Wyższy wskaźnik nierówności rozkładu dochodów S80/S20 oznacza wyższy poziom nierówności dochodowych, a niższy – mniejszą nierówność. Nierówność rozkładu dochodów S80/S20 na poziomie 1,0 oznaczałaby idealnie równe dochody – tj. wszystkie gospodarstwa domowe osiągałyby takie same roczne dochody. W przypadku UE⁷ nierówność rozkładu dochodów S80/S20 wynosi około 5,1 (2015 r.) (zob. wykres 1).

Wykres 1: Nierówności dochodowe mierzone na podstawie nierówności rozkładu dochodów S80/S20 w latach 2007–2015

Wykres 2: Nierówności dochodowe mierzone na podstawie współczynnika Giniego w latach 2007–2015

⁷ UE oznacza 28 państw członkowskich Unii, wartości stanowią średnią ważoną.

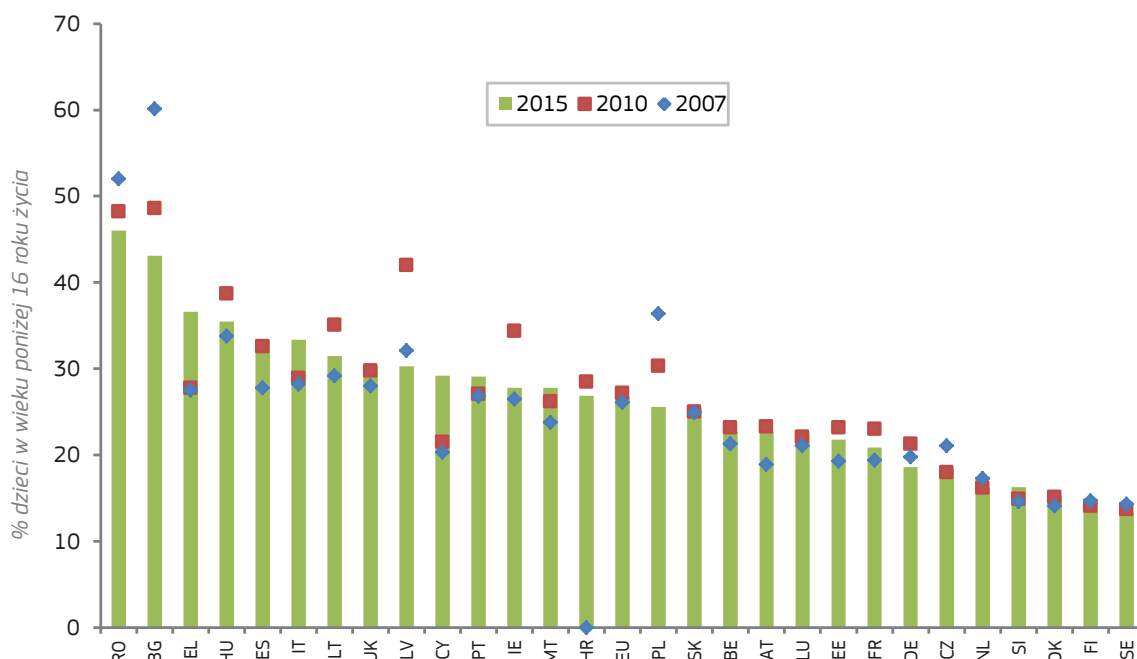
Współczynnik Giniego stanowi najpowszechniejszą miarę nierówności dochodowych na poziomie międzynarodowym. Za pomocą tego wskaźnika mierzy się rozkład dochodów, porównując sytuację dochodową każdego gospodarstwa domowego z sytuacją wszystkich pozostałych gospodarstw domowych. Z założenia współczynnik ten jest wyrażony jako wartość procentowa między 0 a 100. Współczynnik Giniego równy 0 oznaczałby doskonałą równość dochodową, natomiast współczynnik Giniego na poziomie 100 oznaczałby, że cały dochód generowany w danej gospodarce uzyskuje tylko jedno gospodarstwo domowe, co oznaczałoby doskonałą nierówność dochodową. W przypadku UE współczynnik Giniego wynosi około 31 (2015 r.) (zob. wykres 2).

Zmierzenie nierówności szans za pomocą standardowych wskaźników jest niemożliwe. Mając na uwadze, że

bezpośrednie obserwacje mogą dotyczyć wyłącznie wyników, jakie osiąga dana osoba, aby zyskać obraz poziomu nierówności szans oraz zmierzyć równość szans, konieczne jest przyjęcie pewnych założeń i zastosowanie wskaźników zastępczych.

Wskaźniki zastępcze do pomiaru szans koncentrują się na osobach młodych. Przyjmując, że sytuacja danej osoby wynika z podejmowanych przez nią wyborów i szczęścia w życiu, można założyć, iż w przypadku młodszych osób obserwowany dobrostan (w tym dochód) w mniejszym stopniu wiąże się z wyborami podejmowanymi przez takie osoby, a w większym – z szansami, jakie przed nimi stoją. Z tego względu istotnym wskaźnikiem nierównych szans jest zagrożenie ubóstwem lub wykluczeniem społecznym wśród dzieci i młodzieży (zob. wykres 3).

Wykres 3: Dzieci i młodzież (<16 roku życia) zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym w latach 2007–2015

Nierówność szans wiąże się również z faktem, że niekorzystna sytuacja jednego pokolenia skutkuje niekorzystną sytuacją kolejnego. Kolejnym istotnym wskaźnikiem nierówności szans jest zależność między wynikami w nauce osiąganymi przez nastolatków a sytuacją społeczno-ekonomiczną ich rodziców. Silna korelacja między słabymi wynikami w nauce a niskimi umiejętnościami rodzicielskimi sugeruje, że usługi publiczne (szczególnie w zakresie kształcenia) nie są na tyle skuteczne, aby promować równe szanse dla wszystkich dzieci niezależnie od tego, z jakiego środowiska społecznego pochodzą⁸ (zob. wykres 4).

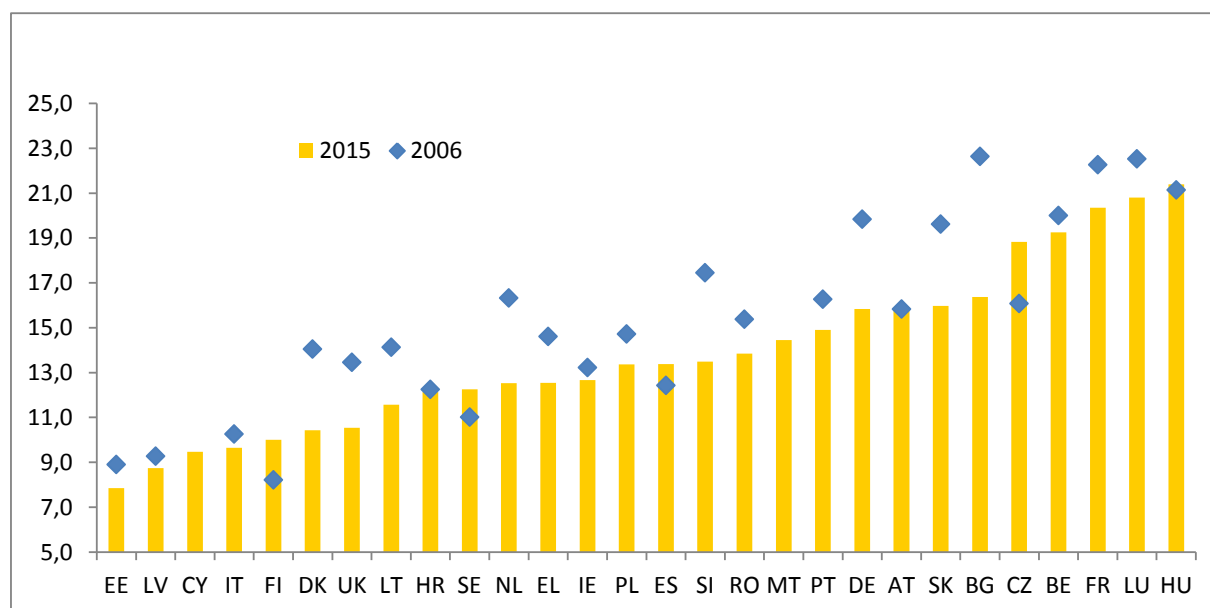
Aktualna sytuacja pod względem nierówności w państwach UE

W UE obserwuje się nieznaczny wzrost nierówności dochodowych. W 2016 r. nierówność rozkładu dochodów S80/S20 wynosiła 5,1 w przypadku UE, co oznacza wzrost z 4,9 w 2010 r., który dokonał się w wielu, jednak nie wszystkich państwach

członkowskich. Współczynnik Giniego ukazuje podobną zmianę w tym samym okresie – wzrost z 30,5 do 31,0⁹. Wzrost ten jest znaczniejszy w przypadku nierówności dochodów rynkowych (tj. nierówności przed opodatkowaniem i transferami socjalnymi) ze względu na wyrównawczy efekt systemu podatkowego i systemu zabezpieczenia społecznego.

Nierówność wynika z wolnego tempa wzrostu dochodów w uboższych gospodarstwach domowych. O ile postępująca nierówność wynika zarówno z szybszego wzrostu dochodów wśród gospodarstw domowych o najwyższych dochodach, jak i z niższego średniego tempa wzrostu wśród gospodarstw domowych o najniższych dochodach, to jednak wolne tempo wzrostu wśród najuboższych gospodarstw w największym stopniu rzutowało na ogólną nierówność w latach po kryzysie. Zjawisko to było szczególnie nasilone w Rumunii i Portugalii, ale również we Włoszech i w Niemczech¹⁰.

Wykres 4: Zróżnicowanie wyników w szkole (nauki ścisłe) wśród młodzieży (15-letniej) według sytuacji społeczno-ekonomicznej ich rodziców w latach 2006–2015

⁸ Zróżnicowanie wyników w szkole, które można tłumaczyć statusem społeczno-ekonomicznym uczniów, stanowi dodatkowy wskaźnik uwzględniony w [tablicy wskaźników społecznych](#).

⁹ Wartość ta stanowi średnią współczynników Giniego w poszczególnych państwach UE, a nie współczynnik Giniego całej ludności UE.

¹⁰ Widać to na podstawie zmiany nierówności rozkładu dochodów S50/S10 w latach 2010–2015, wskazującej na znaczny wzrost w tych państwach, który oznacza malejący udział dochodów najuboższych gospodarstw domowych.

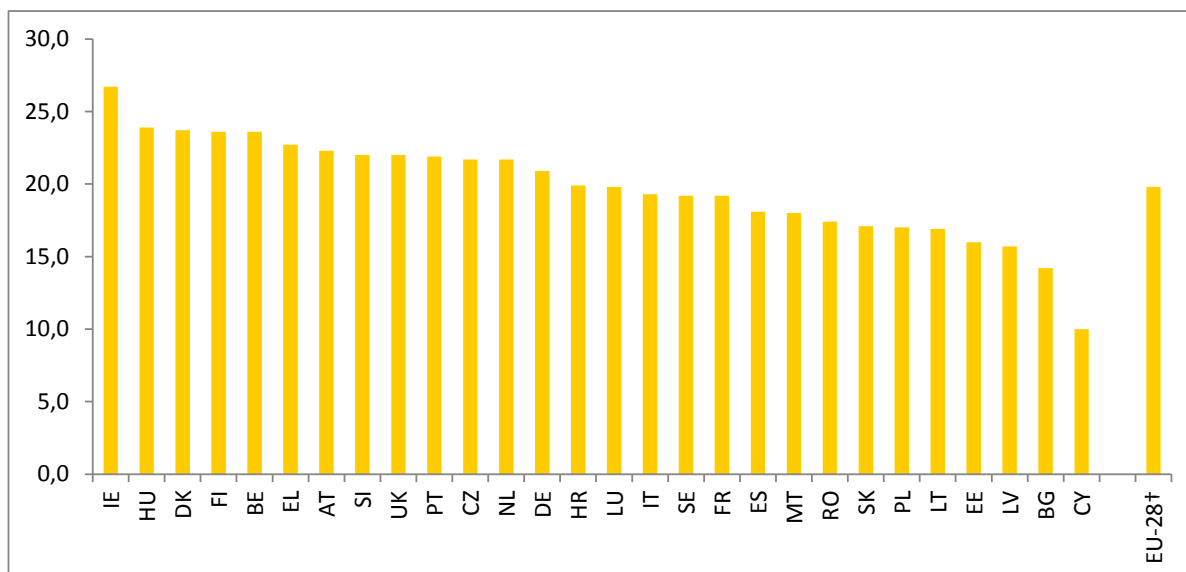
Pod średnią UE kryje się znaczne i coraz większe zróżnicowanie między poszczególnymi państwami. O ile na Słowacji poziom nierówności rozkładu dochodów S80/S20 zmalał od czasów kryzysu i obecnie jest jednym z najniższych w UE (3,5 w 2015 r.), w Rumunii obserwuje się znaczny wzrost tego wskaźnika, który obecnie ma najwyższą wartość w UE (8,3). Najwyższy wzrost nierówności dochodów rynkowych odnotowano w Portugalii, Grecji i Bułgarii. W wielu państwach członkowskich wskaźnik ten jednak niemal się nie zmienił (Węgry i Francja), a w niektórych odnotowano nawet spadek (Irlandia, Luksemburg, Włochy)¹¹.

Na skutek kryzysu, który miał miejsce w latach 2007–2010, więcej dzieci żyje w ubóstwie, ich liczba spadła jednak w większości państw członkowskich do 2015 r. W Polsce i Bułgarii odnotowano najwyższy spadek pod względem ubóstwa dzieci, natomiast w Grecji, na Cyprze i w Hiszpanii problem nie tyle utrzymał się, co nawet pogłębił (zob. wykres 3).

3. CZYNNIKI POWODUJĄCE NIERÓWNOŚCI

W poszczególnych państwach członkowskich występują różne czynniki powodujące nierówności dochodowe. O ile bezrobocie stanowi czynnik powodujący nierówności w większości państw UE, to jednak w niektórych państwach (takich jak Bułgaria, Cypr, Estonia, Litwa i Łotwa) kluczowe znaczenie ma słaby efekt redystrybucyjny systemu podatkowego i systemu zabezpieczenia społecznego. W innych państwach powodem wysokiego poziomu nierówności dochodowych jest bezrobocie w połączeniu z nierównym rozkładem dochodów rynkowych (Grecja, Hiszpania i Portugalia). W Wielkiej Brytanii i Irlandii rozkład dochodów rynkowych również jest wyjątkowo nierównomierny. Wielka Brytania i Irlandia, jako państwa opiekuńcze, podejmują jednak ponadprzeciętne działania w celu ograniczenia nierówności przed opodatkowaniem i świadczeniami (zob. wykres 5), dzięki czemu osiągnęte przez nie wyniki w zakresie nierówności są bliskie średniej UE pod względem dochodu netto.

Wykres 5: Efekt ograniczenia nierówności za sprawą podatków i transferów (2015 r.)

†zwykła średnia, dane dla DE dotyczą roku 2014

¹¹ Obliczenia Komisji na podstawie danych z europejskiego badania dochodów i warunków życia (EU-SILC).

Nierówności dochodowe pogłębiły się wraz z większym postępem technologicznym. Chociaż postęp technologiczny jest korzystny z punktu widzenia ogólnego wzrostu gospodarczego, to jednak powoduje on większy rozrzut wynagrodzenia („zróznicowanie wynagrodzenia”), nagradzając wysokie kwalifikacje, w szczególności w sektorach gospodarki o dużym znaczeniu, takich jak technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT). Jednocześnie postępuje automatyzacja prac, które wcześniej wykonywali pracownicy o niskich i średnich kwalifikacjach.

Nie wiadomo jednak dokładnie, jaki efekt na poziom nierówności wywiera globalizacja. Na podstawie teorii opartej na tradycyjnych modelach handlu można przypuszczać, że wzrost handlu skutkuje większym poziomem nierówności w bogatszych państwach. Wyniki badań empirycznych są jednak sprzeczne z tą teorią. Zasadniczo o tym, czy handel powoduje większy czy mniejszy poziom nierówności, mogą decydować działania podejmowane przez instytucje rynku pracy i decydentów.

Wpływ instytucji rynku pracy często również nie jest jednoznaczny. Nieelastyczne instytucje rynku pracy niekoniecznie przyczyniają się do ograniczenia nierówności, ponieważ mimo że ich działania mogą skutkować wyższym wynagrodzeniem dla osób pracujących, to jednak mogą również skutkować wyższą stopą bezrobocia.

Na poziom nierówności wpływ mają również inne czynniki, takie jak demoFigureics i skład gospodarstwa domowego. Wzrost udziału jednoosobowych gospodarstw domowych może powodować wzrost nierówności na skutek ograniczonej zdolności do łączenia zasobów. Wzrost nierówności – w szczególności nierówności szans – przejawiającej się większą koncentracją zasobów pośród ludności rodzimej może również wynikać z malejącej wielkości gospodarstw domowych w połączeniu z wyższymi wskaźnikami imigracji.

4. NARZĘDZIA POLITYCZNE POZWALAJĄCE ROZWIĄZAĆ PROBLEM NIERÓWNOŚCI

Zapobieganie nierówności i jej ograniczanie w dużej mierze zależy od działań i reform podejmowanych przez państwa członkowskie. Rolą UE jest wspieranie i uzupełnianie polityki państw

członkowskich w obszarze włączenia społecznego i ochrony socjalnej za sprawą wskazówek politycznych i finansowego wsparcia reform.

Państwa członkowskie mają do dyspozycji szereg narzędzi polityki zwiększających równość dochodową i wyrównujących szanse. Odpowiednie działania polityczne będzie jednak zależało od:

- dogłębnego zrozumienia czynników powodujących nierówności w poszczególnych państwach członkowskich,
- czynników właściwych dla poszczególnych państw, takich jak stopa bezrobocia, sektorowa struktura gospodarki, instytucje rynku pracy i organizacja systemu zabezpieczenia społecznego.

Inwestowanie w kształcenie i kwalifikacje stanowi kluczowe narzędzie polityki służącej ograniczeniu nierówności i promowaniu równych szans. W szczególności w odpowiedzi na zmieniające się praktyki w pracy wskutek rozwoju technologii największy potencjał pod względem przeciwdziałania zróznicowaniu wynagrodzenia i zarazem pod względem tworzenia większej liczby miejsc pracy ma podnoszenie kwalifikacji pracowników o niskich umiejętnościach. Jeżeli chodzi o dzieci i młodzież, bardziej wyrównane szanse można stworzyć za sprawą edukacji, pod warunkiem że dostęp do wysokiej jakości edukacji mają wszystkie dzieci niezależnie od środowiska, z którego pochodzą.

Kluczowym narzędziem polityki umożliwiającym rozwiązanie problemu nierówności dochodowych jest system podatkowy i system zabezpieczenia społecznego¹². Polityka przeciwdziałania deficytom kwalifikacji przynosi korzyści w perspektywie średnio i długoterminowej, natomiast bardziej bezpośredni efekt można osiągnąć, wprowadzając zmiany w systemie podatkowym i systemie zabezpieczenia społecznego. Niektóre państwa, takie jak Irlandia, Węgry i Dania, skutecznie wykorzystują system podatkowy i system zabezpieczenia społecznego w celu ograniczenia bardzo wysokiego poziomu nierówności dochodów rynkowych. W innych państwach, takich jak Cypr, Bułgaria, Łotwa,

¹² Zob. również zestawienie informacji tematycznych dotyczących systemów podatkowych i administracji podatkowej.

Litwa i Estonia, taki skutek jest znacznie słabszy (zob. wykres 5).

Efekt ograniczenia nierówności za sprawą wydatków publicznych zależy od tego, na ile dobrze zostały one zaplanowane. Ograniczenie zarówno cofania świadczeń w momencie powrotu do pracy, jak i obciążenia podatkowego nisko uposażonych stanowi istotną strategię zapewniającą, aby zawsze była dostępna zachęta gospodarcza do podjęcia pracy najmniej przez osoby bezrobotne i bierne zawodowo.

Od czasu kryzysu nastąpiło osłabienie zdolności systemu korzyści podatkowych do przeciwdziałania rosnącej nierówności rynkowej. W niektórych państwach w związku z ograniczoną przestrzenią fiskalną i koniecznością przywrócenia stabilności finansów publicznych zmniejszyła się zdolność państwa do redystrybucji dochodów. System podatku dochodowego od osób fizycznych nie stał się bardziej postępowy, a ryczałtowy system podatku liniowego stosuje szereg państw członkowskich UE, takich jak Łotwa, Litwa, Estonia, Bułgaria i Rumunia.

Nierówność majątkową można ograniczyć dzięki dobrze opracowanemu opodatkowaniu. Podatki od kapitału (w tym podatek od majątku i podatek od spadków) mogą stanowić odpowiedni sposób zapewnienia równych szans i bardziej wyrównanego rozkładu majątku, przy odpowiednim uwzględnieniu kwestii wydajności.

Zapewnienie wysokiej jakości usług społecznych stanowi podstawowe narzędzie w zwalczaniu rosnącej nierówności szans. Podstawowe narzędzia służące do przełamania sytuacji, w której niekorzystna sytuacja jednego pokolenia przekłada się na niekorzystną sytuację kolejnego, są następujące:

- wysokiej jakości, łatwo dostępna opieka dla dziecka,
- mieszkalnictwo socjalne,
- kształcenie,
- opieka zdrowotna.

Dostępność opieki dla dzieci i opieki długoterminowej jest kluczowa również w celu umożliwienia większego uczestnictwa kobiet w rynku pracy, co może przyczynić się do ograniczenia różnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn. W przypadku występowania przestrzennego wymiaru nierówności, w tym znacznej przepaści między obszarami wiejskimi a obszarami miejskimi, jak ma to

miejsce w Rumunii i Bułgarii, ważną rolę może również odegrać inwestowanie w transport i dostęp do technologii cyfrowych.

Data: 22.11.2017

5. PRZYDATNE ŹRÓDŁA

- [Europejski filar praw socjalnych:](#)
- [Tablica wskaźników społecznych](#)

ZAŁĄCZNIK

Tabela 1 – Współczynnik Giniego przed odliczeniem podatków i transferów oraz po ich odliczeniu (2015 r., źródło: EU-SILC)

	Współczynnik Giniego dochodu rynkowego brutto*	Współczynnik Giniego netto**	Efekt ograniczenia nierówności za sprawą podatków i transferów
IE	55,4	29,8	25,7
FI	49,6	25,2	24,4
BE	49,9	26,2	23,7
UK	55,9	32,4	23,6
DK	50,7	27,4	23,3
AT	50,3	27,2	23,1
EL	56,6	34,2	22,4
NL	49,0	26,7	22,3
SI	46,7	24,5	22,2
HU	49,9	28,2	21,6
PT	55,5	34,0	21,5
CZ	46,2	25,0	21,2
DE	51,6	30,7	20,9
HR	51,0	30,6	20,4
SE	45,2	25,2	20,0
FR	49,0	29,2	19,8
LU	48,1	28,5	19,6
IT	51,3	32,4	18,9
ES	53,4	34,6	18,8
MT	45,7	28,1	17,6
PL	47,9	30,6	17,3
RO	54,1	37,4	16,7
SK	39,8	23,7	16,1
LT	54,0	37,9	16,1
EE	49,8	34,8	15,0
LV	49,8	35,4	14,5
CY	47,5	33,6	14,0
BG	50,2	37,0	13,2
UE-28†	50,2	30,4	19,8

Źródło: Obliczenia własne na podstawie EU-SILC, dane z badania w 2014 r., DE: 2014

*Współczynnik Giniego przed opodatkowaniem i transferami socjalnymi.

**Współczynnik Giniego obliczony po odliczeniu bezpośrednich podatków i transferów socjalnych (w tym emerytur)

†Nieważona średnia